

КОРРУПЦИЯ ВА УНИ КЕЛТИРИБ ЧИҚАРУВЧИ ОМИЛЛАР ҲАМДА МАЗКУР СОҲАДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН ҚОНУНЧИЛИК ВА ИЧКИ МЕЪЁРИЙ ҲУЖЖАТЛАР

Тошкент-2023 й.

КОРРУПЦИЯ ТУШУНЧАСИ ВА УНИНГ КЕЛИБ ЧИҚИШ САБАБЛАРИ

Коррупцияга оид
хукукбузарлик – коррупция
аломатларига эга бўлган, содир
этилганлиги учун
қонун ҳужжатларида
жавобгарлик назарда тутилган
қилмиши
тушунилади

“Коррупция” атамаси “бузиш,
tizimni izdan chiqariш, pora
эвазига оғдириш” деган маънони
англатадиган латинча
“corruption” сўзидан келиб
чиққан

Коррупция – шахнинг ўз мансаб ёки хизмат мавқеидан
шахсий манфаатларини ёхуд ўзга шахсларнинг
манфаатларини кўзлаб моддий ёки номоддий наф олиш
мақсадида қонунга хилоф равишда фойдаланиши, худди
шунингдек бундай нафни қонунга хилоф равишда тақдим
этиши тушунилади

КОРРУПЦИЯВИЙ ЖИНОЯТЛАРНИНГ СОДИР ЭТИЛИШИГА ШАРОИТ ЯРАТУВЧИ ОМИЛЛАР БУ ИЛЛАТ УСТИДАН ТАШКИЛИЙ-БОШҚАРУВ ВА ИЖТИМОИЙ НАЗОРАТ ЕТАРЛИ ЭМАСЛИГИ ҲИСОБЛАНАДИ

Ҳисоб-китоб ва назоратнинг суғлиги

Ҳужасизлик ва ортиқча сарф-харажатга йўл қўйиб бериш (энергия манбаларидан, моддий ва одам ресурсларидан тежамкорликсиз фойдаланиш), тарбиявий ишларда нуқсонлар

Кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишдаги камчиликлар (билимсиз ва тажрибаси йўқ ёки ишончсиз шахсларни қариндош уруғчилик, таниш-билишчилик асосида ишга қабул қилиш ва ҳ.к.)

Ҳуқуқни муҳофиза қилувчи ва назорат органларнинг сарф-харажатлари етарли даражада бўлмаслиги ва улар томонидан хизмат вазифаларини бажариш устидан назоратни суғлиги, жамиятдаги коррупциявий ҳолатларга эътиборсизликни кучайиши

Режалаштиришдаги камчиликлар, шартнома талабларини иштирокчилар томонидан бузилиши, хизмат фаолиятини ташкил этишдаги нуқсонлар (мажбуриятларни тақсимлаш, ваколатни белгилаш иш ҳажмининг кўплиги ва ҳ.к.)

Жамоатчилик назорати суғлиги, оммавий ахборот воситаларининг мазкур соҳада роли пастлиги

КОРРУПЦИЯНИНГ БИР НЕЧТА ТУРЛАРИ МАВЖУД

МАИШИЙ КОРРУПЦИЯ

Асосан мансабдор шахслар ва давлат хизматчиларининг кундалик иш фаолиятида фуқаролар билан муносабатларида кенг тарқалган

1

ИШБИЛАРМОНЛИК КОРРУПЦИЯСИ

Ҳокимият вакилларининг тадбиркорлик субъектлари билан муносабатларида учрайди

2

ОЛИЙ ҲОКИМИЯТ ОРГАНЛАРИ КОРРУПЦИЯСИ

Сиёсий ҳукмрон доиралар ҳамда одил судлов тизими фаолиятида учрайди

3

“КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШИШ СОҲАСИДА ЖАВОБГАРЛИКЛАР

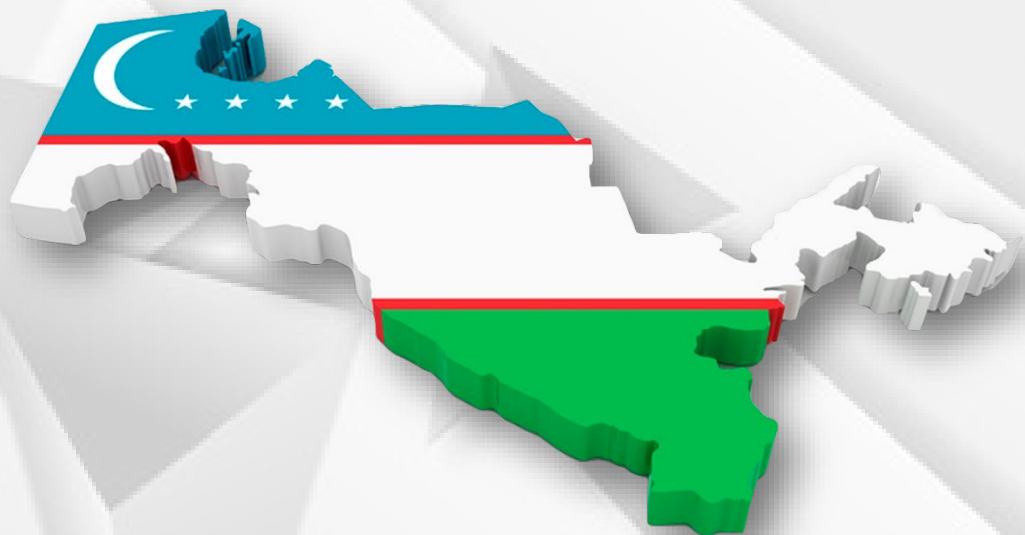
КОДЕКС

	“Маъмурий жавобгарлик тўғрисида”ги кодекс 61 ¹ (Нодавлат тижорат ташилотининг ёки бошқа нодавлат ташилотининг хизматчисини пора эвазига оғдириб олиш), 193 ¹ (Давлат органининг, давлат иштирокидаги ташилотнинг ёки фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органининг хизматчисини пора эвазига оғдириб олиш), 193 ² (Давлат органи, давлат иштирокидаги ташилот ёки фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи хизматчисининг қонунга хилоф равишида моддий қимматликлар олиши ёки мулкий манфаатдор бўлиши) моддаларида назарда тутилган ҳуқуқбузарликлар;
	Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодекси 167 (Ўзлаштириш ёки растрата йўли билан талон-тороғ қилиш) - моддасининг иккинчи қисми «г» банди
	168 (Фирибгарлик)-моддасининг учинчи қисми «в» банди, 192⁹ (Тижоратда пора эвазига оғдириб олиш) 192¹⁰(Нодавлат тижорат ташилотининг ёки бошқа нодавлат ташилотининг хизматчисини пора эвазига оғдириб олиш), 205 (Ҳокимият ёки мансаб ваколатини суиистеъмол қилиш), 209 (Мансаб сохтакорлиги), 210 (пора олиш), 211 (пора бериш) моддалари
	212 (пора олиш - беришда воситачилик қилиш) 214 (Давлат органи, давлат иштирокидаги ташилот ёки фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи хизматчисининг қонунга хилоф равишида моддий қимматликлар олиши ёки мулкий манфаатдор бўлиши)-моддалари, 243 (Жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштириш)-моддасида назарда тутилган жиноятларни мансаб мавқеидан фойдаланган ҳолда содир этиш ҳамда
	301 (Ҳокимиятни суиистеъмол қилиш, ҳокимият ваколатидан ташқарига чиқиш ёки ҳокимият ҳаракатсизлиги) - моддасида кўрсатилган жиноятлар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШИШ СОҲАСИДА ХАЛҚАРО ҲАМКОРЛИК БИР ҚАТОР ХАЛҚАРО ТАШКИЛОТЛАР БИЛАН АМАЛГА ОШИРАДИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ

Европа Иттифоқи

БМТнинг Наркотик ва жиноятчилик бўйича идораси

БМТ тараққиёт дастури

Иқтисодий ҳамкорлик ва ривожланиш ташкилоти

Иқтисодий ҳамкорлик ва ривожланиш ташкилоти

Ноқонуний даромадларни дегаллаштиришга қарши
ташкилоти

Молиявий разведкалар уюшмаси

ISO 37001 халқаро стандарти коррупцияга қарши бошқарув менежменти бўлиб, порахўрлик ҳолатларининг олдини олиш ва аниқлаш бўйича қатор чораларни ўз ичига олади. Ушбу чора-тадбирлар коррупцияга қарши сиёсатни ишлаб чиқиш, коррупцияга қарши фаолият учун масъул шахсни тайинлаш, соҳага оид ўқиш ва малака ошириш, бизнес ҳамкорлар билан лойиҳаларни амалга оширишда хавфни баҳолаш, молиявий назорат, ҳисобот ва ички суриштирув тартибини ўз ичига олади.

Стандарт коррупцияга қарши бошқарув тизимларини жорий қилишни қўллаб-қувватлаш, жорий назоратни мустаҳкамлаш учун мўлжалланган. Бу шунингдек, порахўрлик хавфини камайтириш учун ёрдам беради ва манфаатдор томонларни мазкур соҳадаги қаршаларини намоён этади.

“Коррупциянинг ҳар қандай кўринишига мурасасиз бўлиш кундалик ҳаёт тарзимизга айланиш шарт. Бу иллатга қарши курашишга барча давлат органлари, сиёсий партиялар, жамоат ташкилотлари, оммавий ахборот воситалари, умуман, ҳар бир фуқаро сафарбар этилиши зарур”.

**ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти**

КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ БОШҚАРУВ ТИЗИМИНИ ЖОРИЙ ЭТИШ НИМА БЕРАДИ?

Ташкилот фаолиятининг ошкоралиги ва очиқлигини йўлга қўйиш

Иш муносабатларидан порани истисно қилиш орқали иш самарадорлигини ошириш

Порахўрлик ва коррупцияни баҳолаш ва уларга қарши курашиш механизми туфайли коррупциоген омилларни камайтириш

Коррупция ва порахўрлик ҳақида шикоят ва тушунтиришлар учун ходимлар билан ишончли алоқа каналларини ташкил этиш

Порахўрлик ва коррупцияга қарши ахлоқий бизнес маданиятини яратиш

Компаниянинг операцияларини назорат қилиш учун восита

Ишончни ошириш

Молиявий йўқотишларнинг олдини олиш

Кўпгина ташкилот ва муассасаларнинг порахўрликнинг олдини олиш бўйича ўз сиёсати, тартиб ва тизимлари бўлса-да, ташкилотларнинг иш муносабатларида порахўрликка қарши бошқарув тизимининг жорий этилиши умумий ишга айланади

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ ҚУЙИДАГИ ХУЖЖАТЛАР РАТИФИКАЦИЯ ҚИЛИНГАН

- ❖ БМТнинг Коррупцияга қарши Конвенцияси (31.10.2003 йилда қабул қилинган, 07.07.2008 йилда ЎРҚ-158 сонли қонун билан ратификация қилинган);
- ❖ Коррупцияга қарши курашиш бўйича Истанбул ҳаракатлар режаси (2003 йилда қабул қилинган, 2010 йилда Ўзбекистон қўшилган).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ ҚУЙИДАГИ ХУЖЖАТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН

- ❖ Ўзбекистон Республикаси Конституцияси (1992 йил 8 декабрь)
- ❖ Ўзбекистон Республикаси "Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида" ги Қонуни (ЎРҚ-419 сон, 03.01.2017 йил)
- ❖ Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодекси (22.09.1994 йил)
- ❖ Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекси (22.09.1994 йил)
- ❖ "Давлат бошқаруви органлари ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ходимларининг одоб-ахлоқ намунавий қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида" ги 02.03.2016 йил, **ВМҚ-62-сон**
- ❖ "Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қарши курашиш тизimini янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги 27.05.2019 йилги **ПФ-5729-сон**
- ❖ "Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қарши курашиш тизimini такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида" ги 29.06.2020 йилги **ПФ-6013-сон**
- ❖ "Ўзбекистон Республикаси Коррупцияга қарши курашиш агентлиги фаолиятини ташкил этиш тўғрисида" ги 29.06.2020 йилги **ПҚ-4761-сон**

Миллий норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар

- ❖ Коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берган ёки коррупцияга қарши курашишда бошқа тарзда кўмаклашган шахсларни рағбатлантириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида **31.12.2020 йилдаги ВМҚ-829-сон**
- ❖ “Давлат органлари ва ташкилотларининг фаолияти очиқлигини таъминлаш, шунингдек, жамоатчилик назоратини самарали амалга оширишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” **16.06.2021 йилги ПФ-6247-сон**
- ❖ “Коррупцияга қарши муросасиз муносабатда бўлиш муҳитини яратиш, давлат ва жамият бошқарувида коррупциявий омилларни кескин камайтириш ва бунда жамоатчилик иштирокини кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги **06.07.2021 йилги ПФ-6257 сон**
- ❖ “Коррупцияга қарши курашиш фаолиятини самарали ташкил этишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги **06.07.2021 йилги ПҚ-5177 сон**
- ❖ “Ўзбекистон Республикаси коррупцияга қарши курашиш агентлиги фаолиятини янада такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги **07.12.2021 йилдаги ПҚ-34-сон**
- ❖ “Коррупцияга қарши курашиш ишларининг самарадорлигини рейтинг баҳолаш тизимини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги **12.01.2022 йилги ПҚ-81 сон**
- ❖ Давлат бошқаруви соҳасида коррупциявий хавф-хатарларни бартараф этиш механизмларини такомиллаштириш ва ушбу соҳада жамоатчилик иштирокини кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги **11.05.2022 йилдаги ПҚ-240-сон**

"ЎЗБЕК ГЕОЛОГИЯ ҚИДИРУВ" АЖДА КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШИШ МАҚСАДИДА

**2021-2022 йиллар давомида 10 дан ортиқ
ички меъёрий ҳужжатлар тасдиқланган.**

"ЎЗБЕК ГЕОЛОГИЯ ҚИДИРУВ" АЖДА КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШИШ БЎЙИЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН ИЧКИ МЕЎЁРИЙ ХУЖЖАТЛАР

"Ўзбек геология қидирув" Ажнинг
коррупцияга қарши сиёсати

Одоб-ахлоқ кодекси

Манфаатлар тўқнашувини
бошқариш бўйича Низом

Контрагентларини текширишга оид
Йўриқнома

Коррупциявий хавф-хатарларни
аниқлаш ва баҳолаш Услубиёти

Ходимларнинг коррупциявий ҳатти-ҳаракатлари ва
одоб-ахлоқ қоидаларини бузиш ҳолатлари устидан
хизмат текширувлари ўтказиш бўйича Регламенти

Алоқа каналлари орқали коррупциявий ҳатти-
ҳаракатлар тўғрисида келиб тушган хабарларни
қабул қилиш ва кўриб чиқиш Регламенти

Ходимларнинг этика ва коррупцияга қарши
курашиш соҳасида ўқитишни тақсил қилиш
бўйича Йўриқнома

Акциядорлик жамиятига ишга қабул
қилинаётган номзодларни текшириш бўйича
Йўриқнома

“Ички назорат бошқармаси тўғрисидаги Низом”

"ЎЗБЕК ГЕОЛОГИЯ ҚИДИРУВ" АЖ ХОДИМЛАРИ ҚУЙИДАГИ АСОСИЙ ИЧКИ МЕЪЁРИЙ ҲУЖЖАТЛАР БИЛАН ТАНИШИШИ ЛОЗИМ

01

**“Акциядорлик
жамиятининг
Коррупцияга қарши
курашиш сиёсати”**

02

**“Одоб-ахлоқ
кодекси”**

03

**“Манфаатлар
тўқнашувини
бошқариш бўйича
Низом”**

АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИНИНГ КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ СИЁСАТИ ҚУЙИДАГИЛАРГА ҚАРАТИЛГАН:

Коррупцияни аниқлаш, олдини олиш ва чек қўйишга

Акциядорлик жамиятита ўз фаолиятини амалга ошириш жараёнида, шу жумладан шартномавий шериклар, давлат органлари, корхоналар ёки муассасалар ва давлат мансабдор шахслари ва бошқа шахслар билан ўзаро ҳамкорлик доирасида коррупциянинг ҳар қандай шакллари ва кўринишларига мурасиз муносабатда бўлиш

Коррупция ҳаракатлари натижасини минималлаштириш ва / ёки бартараф этиш

СИЁСАТНИНГ МАҚСАДЛАРИ

Акциядорлик жамияти ходимларида коррупцияга қарши мурасиз муносабатни шакиллантириш

Акциядорлик жамиятида ҳар қандай коррупция кўринишларига йўл қўйилмаслиги тўғрисида корпоратив маданиятни яратиш

Коррупцияга қарши хавфларни камайтириш мақсадида контрагентлар ва кенг жамоатчилик томонидан коррупцияга қарши курашиш тамойиллари ва Акциядорлик жамияти талабларини тушиниб етиши

Акциядорлик жамияти ва унинг ходимларини коррупцион фаолиятига жалб қилиш хавфини минималлаштириш бўйича тамойиллари, мақсадлари, вазифалари ва чора-тадбирларини умумлаштириш

“АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИНИНГ КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШИШ СИЁСАТИ” ТАЛАБЛАРИ АСОСИДА ХОДИМЛАРГА ҚҰЙИДАГИ МАЖБУРИЯТЛАРНИ БАЖАРИШИ ЛОЗИМ

Давлат мансабдор шахсга пора бериш ёки олиш, тижорат ташкилоти вакилига пора таклиф қилиш ёки ёки бирон-бир бошқа шахсга унинг ҳаракатини (ҳаракатсизлигини) таъминлаш мақсадида ва ўз расмий вазифаларини номувофик тарзда бажаришга ундаш учун пул маблағларини ёки бошқа мулкни ёхуд мулкӣ ҳуқуқларни, афзаликларни, имтиёзларни, хизматларни, номоддий активларни, бошқа номоддий ёки пул тусидаги барча фойдани таклиф қилмаслик, ваъда бермаслик, ижозат бермаслик, топширмаслик

Расмиятчиликни соддалаштириш учун тўловларни (талаб қилмаслик) амалга оширмаслик

Акциядорлик жамиятининг қонуний манфаатларига зид равишда, хизмат мавқеидан ноқонуний фойдаланиш мақсадида, ҳар қандай шахслардан пул маблағларини ёки бошқа мулкни ёхуд мулкӣ ҳуқуқларни, имтиёзларни, афзаликларни, хизматларни, номоддий активларни, номоддий ёки пул билан боғлиқ бўлмаган бошқа ҳар қандай имтиёзларни, шу жумладан юқорида кўрсатилган моддий ва номоддий қийматликларни ўзига ёки учинчи шахслар учун олиш мақсадида талаб қилмаслик, тўвламачилик қилмаслик, шунингдек олишга розилик бермаслик ёки олмаслик

Порахўрликда ёки пора беришда воситачилик қилмаслик, шу жумладан юқорида кўрсатилган моддий ва номоддий активларни олувчига бермаслик, ёхуд олувчига юқорида кўрсатилган моддий ёки номоддий активларни олиш тўғрисида келишувга эришишда ёки амалга оширишда ёрдам бермаслик

Ходимларнинг коррупция ҳаракатлар аломатларини ўз ичига олган бошқа ҳаракатларини / ҳаракатсизлик қилмаслик ёки уларнинг амалга оширилишига (манфаатлар тўқнашуви кўринишидаги)га кўмаклашмаслик

Одоб-ахлоқ Кодекси

Акциядорлик жамиятининг “Одоб-ахлоқ кодекси” ҳуқуқий онгни тарбиялашга, Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, қонунлари ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга оғишмай риоя қилишга, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларига ҳамда жаҳон амалиётидаги хизмат одобининг юқори касбий ва ахлоқий талабларига йўналтирилган

МАЗКУР КОДЕКС ҚУЙИДАГИ МАҚСАДЛАРДА ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН

- 1 Акциядорлик жамиятита ходимлари ўз лавозим мажбуриятларини бажариш жараёнида таянадиган хизмат одобининг асосий принципларини тизимлаштирувчи норматив ҳужжатни яратиш
- 2 Акциядорлик жамияти ходимлари учун муносиб касбий ва ахлоқий талабларни аниқлаш
- 3 Акциядорлик жамиятининг одоб-ахлоқ қоидалари билан шахсларни (ҳамкорларни), Акциядорлик жамияти номидан ва/ёки унинг манфаатлари учун хизмат қиладиган шахсларни, жумладан, ҳамкор ва вакилларни таништириш
- 4 Акциядорлик жамиятида жамоавий маданиятни ривожлантириш ҳамда ўзаро ҳурмат ва ишонч муҳитини яратиш
- 5 Акциядорлик жамиятининг адолатли иш билан таъминловчи ва ҳалол ҳамкор сифатидаги расмий нуфузини шакллантириш ва мустаҳкамлаш

ХОДИМЛАР УЧУН ПРИНЦИП ВА ҚОИДАЛАР ҚУЙИДАГИЛАРНИ ИФОДАЛАЙДИ

ҳамкасбларга, Акциядорлик жамияти ҳамкорлари, контрагентлари ва давлат мансабдор шахсларига уларнинг миллий, ирқий, жинсий, диний мансублигидан қатъи назар ҳурмат билан муносабатда бўлиш;

Ўзбекистон Республикаси ва бошқа давлатлар халқининг урф-одат, анъаналарига ҳурмат кўрсатиш, турли этник ва ижтимоий гуруҳ ва конфессияларнинг маданияти ҳамда ўзига хос хусусиятларини инобатга олиш

хизмат мажбуриятлари виждонан бажарилаётганлиги тўғрисида шубҳа уйғотадиган хатти-ҳаракатлардан, шунингдек шахсий обрўси ва/ёки Акциядорлик жамияти нуфузига путур етказадиган низоли вазиятлардан сақланиш

шахсий иш вақти ва ҳамкасбларининг иш вақтидан Акциядорлик жамияти манфаатлари йўлида оқилона фойдаланиш

бошқа ходимларнинг шаъни ва қадр-қимматини камситувчи миш-мишлар, ҳақоратловчи материаллар ва/ёки маълумотларни тарқатмаслик

ишга қабул қилиш, лавозимни кўтариш, мукофот миқдорини белгилаш ва Акциядорлик жамиятидаги бошқа ходимларнинг касбий сифатига қараб уларнинг фойдасига қабул қилинган ҳар қандай қарорларда ўз фикрини асослай олиш

ўзига ва ҳамкасбларига нисбатан ҳар қандай камситиш ҳолатлари ҳақида бевосита ўз раҳбарига ёки Акциядорлик жамиятининг Одоб-ахлоқ комиссияси раисига хабар бериш

ўз хатти-ҳаракатларига нисбатан шубҳа уйғонса, бевосита ўз раҳбарига ёки Акциядорлик жамиятининг Одоб-ахлоқ комиссияси раисига тушунтириш сўраб мурожаат қилиш

МАНФААТЛАР ТЎҚНАШУВИНИ БОШҚАРИШ СИЁСАТИ

➤ **Манфаатлар тўқнашуви** — шахсий (бевосита ёки билвосита) манфаатдорлик шахснинг мансаб ёки хизмат мажбуриятларини лозим даражада бажаришига таъсир кўрсатаётган ёхуд таъсир кўрсатиши мумкин бўлган ҳамда шахсий манфаатдорлик билан фуқароларнинг, ташкилотларнинг, Қўмитанинг ёки давлатнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари ўртасида қарама-қаршилик юзага келаётган ёки юзага келиши мумкин бўлган вазият

➤ Манфаатлар тўқнашувини бошқаришнинг асосий тамойилларини ҳамда Қўмита ходимлари ўз лавозим вазифаларини бажариши давомида юзага келиши мумкин бўлган манфаатлар тўқнашуви ҳолатларини аниқлаш ва ҳал қилиш тартибини белгилайди

➤ Манфаатлар тўқнашуви ҳолатларини аниқлаш, кўриб чиқиш ва ҳал қилиш бўйича ягона талаблар ва тартиб-таомиллар белгилаш орқали Қўмита ходимлари ўз лавозим вазифаларини бажаришида манфаатлар тўқнашуви ҳолатларини бошқаришнинг самарали тизмини яратилади

➤ Ходимлар томонидан Шахсий манфаатдорлик таъсири остида қарорлар қабул қилинишдаги хавф-хатарларини камайтириш ҳамда Қўмита фаолиятига салбий таъсир қилишни олдини олиш

МАНФААТЛАР ТЎҚНАШУВИ КЎРИНИШЛАРИ

Маҳаллийчилик – шахсни фақат унинг келиб чиқиши (шахснинг машҳурлиги ва жамиятдаги обрўси) ҳамда яқин қариндошларининг ҳокимият ваколатларига эга органлардаги хизмат мавқеи туфайли, у лавозимга қўйилган малакавий талабларига жавоб бериши ёки бермаслигидан қатъий назар, ишга қабул қилиш, ротация қилиш, лавозимга тайинлаш.

Непотизм (уруғ-аймоқчилик) - ўз яқин қариндошларига ёки дўстларига ноқонуний имтиёзлар бериш мақсадида мансаб кучи ва / ёки таъсиридан фойдаланиш, жумладан, қуйидаги ҳолатлар билан чекланмаган ҳолда жумладан: яқин қариндошлар ва / ёки дўстларига асоссиз мукофотларни ёзиш, тақшилот манфаатларига зарар етказган ҳолда яқин қариндошлар ва дўстларни ишга қабул қилиш ва лавозимларига тайинлаш

Ҳомийлик – Лавозими юқорироқ бўлган ходим томонидан ташкилотнинг бошқа ходимига қулай меҳнат шароитларини яратиш кўринишида унинг ёнини босиш, ҳимоя қилиш

Лоббизм – бевосита СИЁСИЙ ТАЪСИР учун тўланувчи пораларнинг легаллаштирувини назарда тутди. Яъни, агар лоббизм амалиёти бойлар расман пул тўлаш эвазига ўзларига қулай бўлган қонун-қоидаларни (преференцияларни) ўтказа оладилар

Фаворитизм - Тақшилот ходими бошқа шахс ва / ёки бир гуруҳ шахсларнинг манфаатларига нисбатан бир кишининг ва / ёки бир гуруҳ шахсларнинг манфаатларига устунлик берадиган вазият, қуйидаги ҳолатлар билан чекланмаган ҳолда жумладан: ташкилотда кадрларни танлаш ва жойлаштириш, лавозимда кўтариш, мукофотлар ва устамалар ёзиш, меҳнат таътилини бериш ёки санаторийларга ва чет элга хизмат сафарларига йўлланмалар бериш, мурожаатларни кўриб чиқиш тартибини белгилаш ва ҳ.к.

МАНФААТЛАР ТЎҚНАШУВИНИНГ КЎРИНИШЛАРИ

Лоббизм

(инглиз. lobby – кулуар, коридор)

норасмий шахсларнинг ўзаро учрашиб,
расмий қарорлар устунлик қабул
қилишдаги сиёсий таъсирнинг ўзига хос
тури

Протекционизм

(лот. кўмаклашиш)

Маълум бир шахсларни лавозимга
тайинлашга кўмаклашиш

Рахнамолик, фаворитизм

(фр. favorit)

ҳимоя остидаги айрим ходимларни яқин
олиш ва қўллаб-қувватлаш

Непотизм

(лот. nepos жиян)

Этник принциплар асосида давлат
тузилмаларида ёки бошқа тузилмаларда
тор гуруҳчилик манфаатлари билан иш
кўриш

Клиентелизм

(инглиз. clientelism, лот. clientele - мижоз)

Лавозимидаги мансабдор шахс ва унга
хайрихоҳ бўлган шахслар
(мансабдор шахслар, тадбиркорлик,
сиёсий гуруҳлар)

Кронизм

(инглиз. ҳамфикр, таниш-билишчилик,
гуруҳбозлик)

Лавозимларни таниш-билишчилик асосида
дўстларга бериш
Пантуфляж (фран. шиппакни алмаштириш)
секторга ишга жойлашишиш

ҚОИДАБУЗАРЛИКЛАР ҲАҚИДА МАЪЛУМ ҚИЛИШ

Акциядорлик жамиятининг ходимлари, контрагентлари ва ўзга шахсларда эҳтимолий қоидабузарликлари, Акциядорлик жамияти ходимлари хатти-ҳаракатларининг қонунийлиги ёки ахлоқига шубҳа борлиги ҳақида маълумот бўлса, қуйидаги ахборот каналларидан бирига маълум қилишлари керак

- бевосита Жамият бошқарув раисига;
- ишонч телефон орқали -55-503-14-63;
- электрон почта орқали info@uzgeo.uz;
- телеграм бот канали орқали [@ichkinazoratbot](https://t.me/ichkinazoratbot);
- почта орқали - 100070, Тошкент ш., Яккасарой т., Бобур к., 15 уй;
- тўғридан-тўғри Ички назорат бошқармасига (тел.: 95-505-99-00);
- Жамиятнинг Одоб-ахлоқ комиссияси раисига.

Акциядорлик жамияти рўйхатдан ўтган, белгиланган тартибда келиб тушган барча хабар ва мурожаатларни Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги талаблари ва Акциядорлик жамиятининг ички меъёрий ҳужжатларига мувофиқ ҳолис ва ўз вақтида кўриб чиқирилишини таъминлайди.

Акциядорлик жамияти, хусусан, қоидабузарликлар ҳақидаги хабарларни қабул қилиш, қайта ишлаш ва кўриб чиқишга масъул ходимлар ўз ваколатлари ва мавжуд имкониятлари доирасида қоидабузарлик тўғрисида (*Ўзбекистон Республикаси қонунчилигида кўзда тутилган ҳолатлар бундан мустасно*) ишончли хабар берган шахсга доир маълумотлар сир сақланишини таъминлайди.

Акциядорлик жамиятининг бошқа ходими томонидан бузилиши мумкинлиги ёки унинг шубҳали ахлоқи ҳақида виждонан хабар берган ходимларга нисбатан таъқиб қилиш, ишдан бўшатиш, лавозимини пасайтириш, камситиш, жабр қилиш каби ҳолатларга йўл қўйилмаслигини кафолатлайди ва уларнинг манфаатларини ҳимоя қилади.

***ЭЪТИБОРИНГИЗ
УЧУН РАҲМАТ!***